

HELSINKI-SEURA ry. – HELSINGFORS-SAMFUNDET rf TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2020

Vuosi 2020 oli Helsinki-Seuran 87. toimintavuosi. Vuonna 1934 perustetun Seuran keskeisenä tehtävänä on sääntöjensä mukaisesti vaalia historiallisia muistoja eli puolustaa Helsingin rakennetun kaupunkikuvan historiallisen kerroksellisuuden säilymistä. Seura onkin historiansa aikana ollut mukana Helsingin monissa rakennussuojeluhankkeissa. Helsinki-Seura levittää tietämystä Helsingistä ja vaalii Helsingin kaupunkikulttuuria korostamalla Helsingin erityisasemaa maan pääkaupunkina. Seura haluaa herättää keskustelua kaupunkisuunnittelusta ja kaupunkikulttuurista, eli Seuran kiinnostuksen kohteina ovat kaupungin menneisyys sekä nykypäivän ja tulevaisuuden kehittämiskysymykset. Keinoina ovat osallistuminen julkiseen keskusteluun ja yhteydenotot päätöksentekijöihin.

Päämäärinään Seura toteuttaa myös julkaisuilla sekä järjestämällä luentoja ja muita maksuttomia yleisötilaisuuksia Helsingin historiasta ja kaupunkisuunnittelun ajankohtaisista kysymyksistä. Seuran luentosarjat ovat yleisötapauksia, joihin kaikilla on vapaa pääsy. Lisäksi Seuran järjestää säännöllisesti jäsenilleen tutustumiskäyntejä ja vierailuja, jotka ovat pääsääntöisesti maksuttomia, sekä julkaisee jäsenkirjeiden ja -tiedotteiden sekä kotisivujensa ja sosiaalisen median avulla tietoa muun muassa virtuaalivierailukohteista, ajankohtaisista asioista ja muiden järjestämistä tapahtumista sekä kaupunkiympäristön ajankohtaisesta suunnittelusta ja muutoskohteista.

Seura on jatkanut yhteydenpitoa tukholmalaisen sisarjärjestönsä Samfundet S:t Erikin kanssa, jonka yhteisöjäsen Helsinki-Seura on.

Toimintavuonna 2020 koronaviruspandemia ja erityisesti sen kokoontumisrajoitukset vaikuttivat merkittävästi Helsinki-Seuran toimintaan: maaliskuun alun jälkeen kaikki jäsentilaisuudet – vuosikokousta lukuun ottamatta – jouduttiin peruttamaan. Tästä huolimatta Seura osallistui kannanotoillaan aktiivisesti kaupungin kehittämiseen sekä tarjosi jäsenilleen jäsenkirjeissään ja jäsentiedotteissaan muun muassa virtuaalivierailuja, syksyn 2019 luentosarjan luentovideoita, Helsinki-aiheisia dokumenttielokuvia sekä alkoi digitoida vanhoja julkaisujaan.

JÄSENET

Seurassa oli kertomusvuoden päättyessä 484 jäsentä (vuoden alussa 515 jäsentä), joista 14 oli vakinaista jäsentä ja viisi kunniajäsentä. Nuorisojärjestönä Seuraan kuului Eteläsuomalainen Osakunta. Jäsenmäärän pieni lasku (noin 6 prosenttia) johtui mahdollisesti koronaviruspandemiasta, sillä eronneiden tai muuten jäsenrekisteristä poistuneiden jäsenten tilalle uusia jäseniä vuoden aikana liittyi ainoastaan 17.

Vuonna 2020 jäsenmaksun suuruus oli 25 euroa vuosijäseniltä, 200 euroa yhteisöjäseniltä ja 20 euroa nuorisojärjestöiltä sekä 340 euroa vakinaisilta jäseniltä kertaluontoisesti. Seuran kotisivulla oli jäseneksiliittymislomake. Jäsenmaksunsa maksaneille uusille jäsenille on lähetetty liittymislahjaksi *Sydän on hyvä* -kirja kesällä 2020

JÄSENTIEDOTUS

Suomen- ja ruotsinkielinen jäsenkirje lähetettiin seitsemän kertaa vuonna 2020. Sähköpostiosoitteen ilmoittaneille jäsenille jäsenkirje lähetettiin sähköpostitse. Heille lähetettiin vuoden aikana myös jäsentiedotteita sähköpostissa.

Jäsenkirje 1/2020, lähetetty 12.2.2020
 Jäsenkirje 2/2020, lähetetty 6.3.2020
 Jäsenkirje 3/2020, lähetetty 8.4.2020
 Jäsenkirje 4/2020, lähetetty Helsinki-päivänä 12.6.2020
 Jäsenkirje 5/2020, lähetetty 11.9.2020
 Jäsenkirje 6/2020, lähetetty 17.10.2020
 Jäsenkirje 7/2020, lähetetty 19.12.2020

Jäsentiedotteita lähetettiin sähköpostissa 5.2.2020, 1.3.2020, 7.5.2020, 18.9.2020, 10.10.2020, 30.10.2020 ja 5.12.2020.

Jäsenkirjeet ja jäsentiedotteet lähetettiin Mailchimp-uitiskirjepalvelun kautta, jossa voi esimerkiksi seurata, kuinka moni on avannut postit ja kenelle posti ei mene perille.

Helsinki-Seuran kotisivuja (www.helsinkiseura.fi) päivitettiin. Sivusto esittelee Seuran toimintaa ja historiaa. Kotisivujen kautta on mahdollista liittyä jäseneksi ja ostaa Seuran julkaisuja verkkokaupassa sekä ilmoittautua Seuran jäsentapahtumiin.

Facebook-tiedotus lisääntynyt merkittävästi toimintavuoden aikana. Facebook-sivulla (<https://www.facebook.com/Helsinki-Seura-Helsingfors-Samfundet-311056646272688>) julkaistiin Seuraan liittyviä tiedotteita, ja kaikille avoimessa Facebook-ryhmässä (<https://www.facebook.com/groups/184874898796>) käytiin keskustelua erityisesti ajankohtaisista Helsingin kaupunkisuunnitteluun liittyvistä asioista sekä julkaistiin tiedotteita muiden järjestämästä ohjelmasta sekä kirjoituksia, artikkeleita ja julkaisuja, jotka tukivat aihepiiriltään Seuran toiminta-ajatusta. Facebook-ryhmässä oli vuoden lopulla noin 600 jäsentä ja Facebook-sivuilla lähes 200 seuraajaa.

Flickr-sivuilla (<https://www.flickr.com/photos/182049800@N06/albums>) julkaistiin valokuvia Seuran tilaisuuksista (19.2.2020 ja 5.3.2020). Flickr-sivun kuvat ovat vapaasti jäsenien ja kaikki muidenkin käytössä ja jaettavissa.

Helsinki-Seuran toiminnasta kertovaa esitettä on ollut jaossa tilaisuuksissa.

JÄSENTOIMINTA

Vierailut, tutustumiskäynnit ja luennot

Aleksanterin teatterin vierailu ja *Mare ja hänen poikansa* -ooppera 12.1.2020

Vuoden 2020 ensimmäinen jäsentapahtuma oli sunnuntaina 12. tammikuuta 2020. Aleksanterin teatterin 140-vuotisjuhlavuoden kunniaksi dosentti Liisa Byckling esitteli teatterin historiaa, ja sen jälkeen oli *Mare ja hänen poikansa* -oopperan esitys. Paikalla oli noin 30 jäsentä.

Yleisöluento Kansallisarkistossa 19.2.2020

Helsinki-Seura järjesti yleisöluentotilaisuuden keskiviikkona 19. helmikuuta 2020 Kansallismuseon auditoriossa. Suomen kansallismuseon ylijohtaja ja Museoviraston vt. pääjohtaja, FT Elina Anttila puhui otsikolla ”**Pääkaupungin museohankkeet – uudisrakennuksia ja uudenlaista toimintaa**”. Paikalla oli yli 50 kuulijaa. Luento herätti vilkasta keskustelua yleisössä.

Moskeijavierailu 5.3.2020

Torstaina 5. maaliskuuta 2020 vierailimme 95 vuotta täyttäneen Suomen Islam-seurakunnan (Finlandiya Islam Cemaati) moskeijassa Fredrikinkadulla. Isäntinä olivat seurakunnan hallituksen puheenjohtaja, ekonomi Gölden Bedretdin ja imaami, filosofian tohtori Ramil Belyaev. He kertoivat tataarien ja seurakunnan historiasta ja toiminnasta. Vierailulle osallistui noin 40 jäsentä.

Säätytalon esittely 17.3.2020 (peruuntui)

Säätytalon-esittely ja valtuuskunnan kevätkokous tiistaina 17. maaliskuuta 2020 jouduttiin perumaan vain muutama päivä aikaisemmin koronavirustilanteen kokoontumisrajoitusten vuoksi. Helsinki-Seura ja Suomen Kaupunkitutkimuksen Seura olivat suunnitelleet jäsenilleen yhteistilaisuuden Säätytalon salissa 15 (talonpoikaissäädyn entinen istuntosali). Tilaisuudessa arkkitehti, professori Vilhelm Helanderin oli tarkoitus esitellä Säätytaloa ja sen vuonna 1993 valmistunutta restauraatiotyötä, jota hän johti. Lisäksi Suomen Kaupunkitutkimuksen Seuran hallituksen puheenjohtajan, FT Aura Kivilaakson ja Helsinki-Seuran hallituksen puheenjohtajan, erikoistutkija Martti Helmisen oli tarkoitus esitellä lyhyesti seurojensa toimintaa. Tilaisuuteen oli ilmoittautunut peräti noin 140 Helsinki-Seuran jäsentä. Peruuntunut Säätytalon esittely päätettiin pitää myöhemmin koronaviruspandemian jälkeen.

Vuosikokous ja vuosikokousesitelmä 8.4.2020 (peruuntuivat)

Vuosikokous ja esitelmä (Lauri Tykkyläinen: ”Helsinki elokuvissa”) Cinema Orionissa 8.4.2020 peruuntuivat. Vuosikokous siirtyi syksyyn 2020.

Keväällä 2020 pohdittiin vierailujen järjestämistä muun muassa Venäjän federation suurlähetystöön, Pyhän Henrikin katedraaliin, Malmin lentokentälle sekä Helsinki-päivänä retkeä Kivinokkaan ja Kulosaaren kartanoon sekä syksyllä 2020 vierailuja Kivinokkaan ja Saksalaiseen kirkkoon. Kaikki suunnitellut vierailut jouduttiin perumaan.

Syksyn luentosarja 21.10.–25.11.2020 (peruuntui)

Helsinki-Seuran perinteinen syksyn luentosarja oli tarkoitus pitää Kansallisarkiston vanhassa tutkijasalissa kuutena keskiviikkona 21.10.–25.11.2020 kello 17:00. Luentosarjan teemana olisi ollut arkkitehtuuri. Luennoitsijaksi olivat lupautuneet FT Johanna Björkman, FT Timo Tuomi, arkkitehti Juha Ilonen, arkkitehti Mona Schalin, arkistonhoitaja Petteri Kummola ja erikoistutkija Martti Helminen. Luentosarja siirtyi seuraavalle vuodelle, sillä luentoja varten varattu vanha tutkijasali ei ollut käytettävissämme Kansallisarkiston henkilöstöpulan vuoksi.

Luentovideot

Syksyn 2019 luontosarjan "85 vuotta Helsingin hyväksi" luentojen videoita julkaistiin kotisivuilla osoitteessa <http://helsinkiseura.fi/syksyn-2019-luontosarja/>.

Syksyn 2020 aikana julkaistut videot:

- Tutkija Lauri Putkosen luento "Teollisuus muuttaa Helsingissä – ja Helsingistä" 23.10.2019
- Arkkitehti Pia Ilosen luento "Lasipalatsi – purku-uhasta Amos Rexiin" 30.10.2019
- Arkkitehti, tekniikan lisensiaatti Tommi Lindhin luento "Helsingin funkis. Piirteitä kaupunkirakentamisesta Töölössä 1930-luvulla" 13.11.2019
- Erikoistutkija Martti Helmisen luento "Kaartin kasarmi ja Helsinki-Seura" 20.11.2019

Virtuaalivierailut

Seura järjesti vuonna 2020 jäsenilleen virtuaalivierailuja verkkosivujen ja -videoiden avulla. Tavoitteena oli tarjota koronaviruspandemian rajoitusten aikana jäsenille virtuaalivierailuja helsinkiläisiin kohteisiin ja esitellä kaupungin historiaa nettivideoiden ja -sivustojen avulla. Linkit vierailukohteisiin lähetettiin sähköpostilla jäsentiedotteissa ja jäsenkirjeissä.

Valtioneuvoston linna ja Säätytalo (Jäsenkirje 3/2020)

Vierailukohteina olivat Säätytalo ja Valtioneuvoston linna, jotka Seuran kunniajäsen, professori Matti Klinge esittelee videoilla (<https://kuvapankki.valtioneuvosto.fi/l/vksWWrRhPKxN>)

Virtuaalivierailukohteet jäsentiedotteessa 7.5.2020

- Helsingin kaupunginmuseon taidetta, esineitä ja kuvia: <https://hkm.finna.fi/>
- Kaupunginmuseon Mieliala-näyttelyn äänitiedostoja voi kuunnella osoitteessa: <http://www.helsinginkaupunginmuseo.fi/mieliala-podcastit/?fbclid=IwAR38IiNh88tCLz-ShmPQIVox8d5N52-yjUDkja-MapxM3Va-EiSI6a7QEZO>
- Suomenlinnan 360-esitys: <https://bit.ly/3bloFsb>
ja linnoituksen historian verkkonäyttely: <https://bit.ly/3bknDgg>.
- Mannerheim-museon uusi 3D-esittely: <https://www.mannerheim-museo.fi/fi/virtuaalimuseo/3d-esittely/>
Mannerheim-museon esittelyvideoita: https://www.youtube.com/channel/UCMTpuH6ZUKEWInkFDmV_83w

Helsinki-aiheisia dokumenttielokuvia (Jäsenkirje 4/2020 Helsinki-päivänä 12.6.2020)

- Vuonna 1937 Helsinki-Seura järjesti Helsinki-aiheisen elokuvan käsikirjoituskilpailun. Sen voitti Tapio Pihan käsikirjoitus, jonka pohjalta valmistui vuonna 1939 Suomi-Filmin *Helsinki – Pohjolan valkea kaupunki* -elokuva. Sen on kuvannut Felix Forsman, ja elokuvan musiikin on säveltänyt Nils-Eric Fougstedt. https://elonet.finna.fi/Record/kavi.elonet_elokuva_164781
- Helsingin Kaupungin Liikennelaitoksen HKL:n ensimmäinen opetuselokuva vuodelta 1950: https://elonet.finna.fi/Record/kavi.elonet_elokuva_107416
- *Pääkaupungin sydämessä* -esittelyelokuva vuodelta 1959 Helsingin Sokos-tavaratalosta: https://elonet.finna.fi/Record/kavi.elonet_elokuva_161612
- Dokumenttielokuva *Mennyttä Helsinkiä – Kino-Palatsi 1911–1965* vuodelta 1968 elokuvateatterin historiasta ja purkuvaiheista: https://elonet.finna.fi/Record/kavi.elonet_elokuva_169573
- Valentin Vaalan ohjaama *Kaupunki rakentaa. Kallion virastotalo* -dokumenttielokuva virastotalon rakentamisesta ja alkuaajoista vuodelta 1966:

- https://elonet.finna.fi/Record/kavi.elonet_elokuva_160751

JULKAISUJEN DIGITOIMINEN

Helsinki-Seura aloitti toimintavuoden aikana vanhojen julkaisujensa digitoimisen. Jäsenkirjeessä 4/2020 julkaistiin ensimmäisenä digitoitu *Entisaikain Helsinki* -julkaisusarjan ensimmäinen osa vuodelta 1936. Sen julkaisi alun perin Helsingin Historyyhdistys, jonka tavoitteena oli tukea Helsingin historian tieteellistä tutkimustyötä ja järjestää esitelmätilaisuuksia. Historyyhdistys yhdistyi vuonna 1946 Helsinki-Seuraan, joka yhä julkaisee *Entisaikain Helsinki* -sarjaa. *Entisaikain Helsinki I* on luettavissa Seuran kotisivulla: <http://helsinkiseura.fi/entisaikain-helsinki-sarja/>

KIRJAMYynti

Seuran julkaisuja oli myytävänä kotisivuilla Holvin verkkokaupassa (<https://holvi.com/shop/HelsinkiSeura/>). Toimintavuoden aikana verkkokaupan myynti lähes kaksinkertaistui edellisvuoteen verrattuna. Luentosarjan peruuntumisen vuoksi kirjojen muuta myyntiä ei ollut.

HELSINKI-PÄIVÄ

Helsinki-Seuran aloitteesta vuodesta 1959 järjestettyä koko kaupungin juhlapäivää vietettiin 12.6.2020 poikkeusjärjestelyin etätapahtumien avulla. Seura lähetti Helsinki-päivänä jäsenilleen sähköpostissa jäsenkirjeen 4/2020.

KANNANOTOT

Lapinlahden sairaalapuiston suojeleminen

Helsinki-Seura lähetti 27.5.2019 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle esityksen Helsingin Lapinlahden sairaalapuiston ja maisemakokonaisuuden suojelemisesta rakennusperinnön suojelusta annetun lain nojalla ja kohteen asettamista vaarantamiskieltoon päätöksen valmistelun ajaksi. Suojeluesityksen kohteena oleva noin kahdeksan hehtaarin suuruinen sairaalapuisto on oleellinen osa Lapinlahden rakennettua kulttuurihistoriallista ympäristöä.

Jäsentiedotteessaan 7.5.2020 Helsinki-Seura kehotti jäseniään allekirjoittamaan kansalaisadressin Lapinlahden suojelemisen puolesta. Adressin allekirjoitti yli 5 600, ja se luovutettiin kaupunki-ympäristöautakunnalle toukokuussa 2020.

Seuran suojeluesityksen käsittely Helsingin kaupungissa lykkääntyi useita kuukausia. Lopulta kaupunki-ympäristölautakunta päätti kokouksessaan 12.5.2020 olla puoltamatta Seuran aloitetta. Museoviraston lausunnon mukaisesti lautakunta katsoi, että voimassa oleva suojeleminen rakennussuojelulain nojalla ja nykyinen asemakaava turvaavat Lapinlahden rakennusten ja puistoalueen säilymisen, eikä pitänyt esitettyä suojelun laajentamista eikä vaarantamiskieltoa tarpeellisena. Lisäksi kaupunki-ympäristölautakunta käsitteli suunnitelmaa myydä Lapinlahden suojatut sairaalarakennukset sekä rakennusoikeuden puistoon luxemburgilaiselle kiinteistörahastolle eli Lapinlahden sairaala-alueen ”kehittämistä” konseptikilpailun voittaneen NREP Oy:n ”Lapinlahden kevät” -ehdotuksen pohjalta. Lautakunta päätti hylätä esityksen varata Lapinlahden sairaala-alue NREP Oy:lle, sairaalarakennusten

myyntiä ja tonttien vuokraamista koskevan esisopimuksen sekä alueen vuokrausperiaatteiden vahvistamisen. Samalla lautakunta päätti, että Lapinlahden alueen säilyttämisen ja korjaamisen edistämistä jatketaan siten, että hanketta varten nimitetään selvityshenkilö, jonka tehtävänä on löytää alueelle laajasti hyväksyttävissä oleva ratkaisu.

Helsinki-Seuran lähetti 17.9.2020 Uudenmaan ELY-keskukselle vastineensa Lapinlahden sairaalapuiston rakennussuojeluesityksestä annettuihin lausuntoihin. Helsinki-Seura toteaa vastineessaan, että Helsingin kaupunki ja Museovirasto eivät ole huomioineet Helsinki-Seuran tekemästä esityksestä antamissaan lausunnoissaan nykyisen asemakaavan muutostyötä, joka on pantu alulle kaupunkiympäristölautakunnassa 11.12.2018. Tämän vuoksi Seuran mielestä lausunnot ovat selvästi puutteellisia, eivätkä huomioi Lapinlahden alueen säilymiseen kohdistuvaa uhkaa. Lapinlahden aluekokonaisuus tulee suojella rakennusperintölailla kansallisesti merkittävänä ainutlaatuisena kulttuurihistoriallisena kohteena. Rakennusperintölain mukaisen suojelun tulisi noudattaa nykyisen asemakaavan mukaisia periaatteita ja kohdentaa aluerajaus asemakaavan mukaiselle alueelle. Helsinki-Seura esittää kohteen asettamista vaarantamiskieltoon päätöksen valmistelun ajaksi.

Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antoi 2.11.2020 päätöksensä, ettei se määrää Lapinlahden sairaala-alueita suojeltavaksi. ELY-keskuksen ratkaisun mukaan ”entisellä sairaala-alueella sijaitsevat rakennukset on suojeltu rakennussuojelulailla” ja ”voimassa olevassa asemakaavassa on annettu kattavia ja yksityiskohtaisia määräyksiä puistoalueen suojelemiseksi”.

Helsinki-Seura jätti ELY-keskuksen päätöksestä valituksen ympäristöministeriölle 2.12.2020. Helsinki-Seura esitti, ettei Uudenmaan ELY-keskuksen kielteistä suojelupäätöstä tule vahvistaa, koska Lapinlahden sairaala-alue on rakennusperintölain soveltamisalaan kuuluva valtakunnallisesti merkittävä rakennusperintö, jota tulisi suojella rakennusperintölain nojalla. Helsinki-Seura vaatii asian palauttamista Uudenmaan ELY-keskukselle uuteen käsittelyyn. Seuran mielestä Lapinlahden sairaalapuisto on rakennettuna alueena rakennusperintön suojelemisesta annetun lain mukainen suojelukohde, jolla on rakennusryhmineen, rakennuksineen, rakennelmineen ja istuttamalla muodostettuine alueineen merkitystä henkilöhistorian, rakennustaiteen, erityisten ympäristöarvojen, puutarha- ja puistoarvojen sekä kohteen käytön ja siihen liittyvien tapahtumien kannalta.

Valitus Kansallisteatteri peruskorjauksesta

Helsinki-Seura ja Rakennustaiteen Seura jättivät 11.6.2020 Helsingin hallinto-oikeudelle valituksen Helsingin kaupungin rakennusvalvontapäällikön 12.5.2020 tekemästä poikkeamispäätöksestä, joka koskee Kansallisteatterin peruskorjausta. Valituksen mukaan poikkeamispäätös on tehty virheellisin perustein ja näin ollen se on purettava ja asia palautettava asemakaavoituksella ratkaistavaksi.

Valituksessa Helsinki-Seura ja Rakennustaiteen Seura toteavat muun muassa, että ”Valituksen kohteena olevan asemakaavan poikkeamispäätöksen perusteluna esitetään mm., että ehdotetut purkamis- ja uudisrakentamistoimenpiteet eivät vaikeuta rakennetun ympäristön suojelua koskevien tavoitteiden saavuttamista. Koska kyseiset toimenpiteet heikentäisivät merkittävästi useimpia suojelumääräyksessä yksilöityjä erityisiä arvoja, ja johtaisivat suojeltujen julkisivujen osien purkamiseen kokonaisuudessaan, on toimenpiteitä pidettävä huomattavina vahvistetun asemakaavan vastaisina toimenpiteinä, ja täten vaarantavan suojelua koskevat tavoitteet.”

Poikkeamispäätös koskee muun muassa suunnitelmia peruskorjauksen yhteydessä purkaa kokonaan 1930-luvun alusta oleva Kansallisteatterin osa, jonka on suunnittelut arkkitehti Onni Tarjanne.

Purettavan osan tilalle on suunniteltu rakennus, jonka julkisivun suunnittelu on kesken ja joka peittäisi osittain Kansallisteatterin pienen näyttämön osan (valmistunut 1954, arkkitehdit Heikki ja Kaija Sirén) Läntisen ja Itäisen teatterikujan julkisivua, sillä suunnitellun uudisosan seinälinja siirtyisi kiinni katulinjaan. Lisäksi remontin yhteydessä on tarkoitus tehdä merkittäviä muutoksia myös Kansallisteatterin Rautatien puoleiseen vanhaan osaan (valmistunut vuonna 1902, arkkitehti Onni Tarjanne) ja Kaisaniemenpuiston puoleiseen osaan. Kansallisteatterin koko kortteliin on kuitenkin vahvistettu asemakaavaan korkeimman asteen suojelumääräys.

Purettavaksi esitetyn Kansallisteatterin väliosian sisätilat ovat raakatilaa, jonka voisi asiantuntijoiden mukaan korjausrakentamisen ja kestävä kehityksen mukaisesti kunnostaa toimiviksi tiloiksi sekä samalla säilyttää näyttävät alkuperäiset julkisivut ilman arkkitehtonisesti ja historiallisesti arvokkaan rakennuksen purkamista.

Valitus on luettavissa kotisivuilla: <http://helsinkiseura.fi/valitus-helsingin-hallinto-oikeudelle-11-6-2020/>

Helsinki-Seuran hallitus ja Rakennustaiteen seuran hallitus vierailivat Kansallisteatterissa 19.8.2020 pääjohtaja Mika Myllyahon vieraina. Vierailu aikana tutustuimme purettavaksi suunniteltuun osaan sekä kuuntelimme esityksen purku- ja rakennussuunnitelmista.

Monet jäsenet lähettivät kysymyksiä ja kommentteja Kansallisteatterin-valitusasiasta hallitukselle.

Elielinaukion suunnitelmat

Monet Helsinki-Seuran jäsenet ottivat kantaa muun muassa mielipidekirjoituksissa Helsingin kaupungin suunnitelmiin rakentaa uusia rakennuksia Rautatieaseman viereiselle Elielinaukiolle. Helsinki-Seura lähetti 11.9.2020 Helsingin kaupungille mielipiteen Elielinaukion muutos- ja rakennussuunnitelmista. Seuran mielestä alueelle on kaavailtu roimasti uudisrakentamista, joka toteutuessaan muuttaa oleellisesti nykyistä kaupunkinäköymää. Alue vaatii vanhaa rakennuskantaa kunnioittavaa korkeatasoista kaupunkisuunnittelua. Elielinaukio ei ole pääkaupungissamme mikä tahansa aukio, jolle voidaan tehdä mitä tahansa, sillä aukion laidalla ja aivan lähiympäristössä on monia historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti tärkeitä rakennuksia, jotka ovat tärkeitä kaikille suomalaisille, ei vain helsinkiläisille.

Kaupunginhallitus 17.11.2020 käsitteli Elielin- ja Asema-aukion asemakaavamuutoksen suunnitteluperiaatteita. Alueen arkkitehtuurikilpailu on käynnistynyt ja päättyy vuonna 2021.

Muut huomioidut suunnittelu- ja muutoskohteet

Vuoden 2020 aikana hallitus keskusteli useista Helsingin suunnittelu- ja muutoskohteista, ja myös jäsenkunta lähestyi Seuraa useista pääkaupunkia koskevista suunnitteluhankkeista. Tällaisia olivat muun muassa Eteläsataman alueen elävöittämissuunnitelmat, uusi arkkitehtuuri- ja designmuseo, Marian sairaalan alueelle suunnitellut muutokset, Malmin lentokentän tilanne, Senaatintorin kesän jättiterassi, Kasarmitorin ns. EXPO-näyttelyhallin purkusuunnitelma, Kampin kasarmirakennuksen (ent. linja-autoasema, ns. Turun kasarmi) muutossuunnitelmat, Meilahden taidemuseo, Aino Acktén huvila ja ravintola Kaisaniemi sekä Finlandia-talon tulevasta julkisivuremontti. Helsingin kaupungin tulevan kiinteistöstrategian toivottiin selkiyttävän tilannetta.

MUITA HANKKEITA

Hämeentie-kirjahanke

Helsinki-Seura on suunnitellut Hämeentie-aiheista tietokirjaa. Hanke ei ole kuitenkaan saanut rahoitusta. Suunnitelmissa oli myös esimerkiksi järjestää Hämeentie-aiheinen yhteistilaisuus Siltasaari-Seuran kanssa kulttuurikeskus Kaisassa tai muussa tilassa.

Puunistuttaminen

Vuonna 2019 alkanut hanke istuttaa Helsinki-Seuran puu esimerkiksi Lapinlahden sairaalapuistoon jatkui vuonna 2020 ennen koronapandemian alkua. Lapinlahden Lähteessä on suhtauduttu hankkeeseen positiivisesti, mutta asia ei edennyt Helsingin kaupungissa useista yrityksistä huolimatta.

HALLINTO

Vuosikokous 2020

Helsinki-Seuran vuosikokous siirrettiin keväältä 2020 koronaviruspandemian kokoontumisrajoitusten vuoksi ja pidettiin poikkeuslain turvin poikkeuksellisesti 22. syyskuuta 2020 Töölön kirjaston Mika Waltari -salissa. Paikalla oli kuusi jäsentä. Lisäksi 16 jäsentä oli osallistunut kokoukseen ennakkoon nettilomakkeen avulla ja hyväksynyt esityslistan päätösesitykset. Ohjelmassa ei ole ollut vuosikokouksesitelmää.

Vuosikokous päätti valita Helsinki-Seuran valtuuskunnan jäseniksi kaudelle 2020–2023 lääketieteen lisensiaatti Pia Fageruddin, taiteilija Witold Forsténin, valtiotieteiden kandidaatti Maunu Harmon, toimitusjohtaja Irina Hepolammen, arkkitehti Jukka Kososen (uusi jäsen), professori Marjaana Niemen, arkkitehti Mona Schalinin (uusi jäsen) ja filosofian maisteri Sauli Seppälän. Lisäksi vuosikokous päätti pitää vuonna 2021 jäsenmaksut ennallaan (vuosijäsen 25 euroa, yhteisöjäsen 200 euroa, nuorisoyhteisöjäsen 20 euroa ja vakinaisen jäsenen kertamaksu 340 euroa).

Valtuuskunta

Seuran valtuuskuntaan kuuluu 24 jäsentä, joista vuosittain kolmannes on erovuorossa.

Valtuuskunnan jäseniä olivat vuonna 2020:

- kirjailija Staffan Bruun (erovuorossa vuonna 2022)
- lääketieteen lisensiaatti Pia Fagerudd (erovuorossa vuonna 2023)
- taiteilija Witold Forstén (erovuorossa vuonna 2023)
- filosofian maisteri Jaana af Hällström (oli erovuorossa vuonna 2020)
- kunniajäsen, valtiotieteiden kandidaatti Maunu Harmo (erovuorossa vuonna 2023)
- toimitusjohtaja Irina Hepolampi (erovuorossa vuonna 2023)
- arkkitehti Kirsti Horn (erovuorossa vuonna 2021)
- arkkitehti Jukka Kosonen (uusi jäsen, valittiin 2020, erovuorossa vuonna 2023)
- diplomi-insinööri Liisa Larjamo (erovuorossa vuonna 2021)
- filosofian maisteri Johanna Lehtonen (erovuorossa 2022)
- majuri Marko Maaluoto (erovuorossa vuonna 2021)
- professori Henrik Meinander (erovuorossa vuonna 2021)
- kunniajäsen, filosofian maisteri Margareta Muthreich (oli erovuorossa vuonna 2020)
- dosentti Anja Kervanto Nevanlinna (erovuorossa vuonna 2021)

- professori Marjaana Niemi (erovuorossa vuonna 2023)
- valtiotieteen maisteri Matti Nukari (erovuorossa vuonna 2022)
- pääjohtaja Jussi Nuorteva (erovuorossa vuonna 2021)
- varatuomari Otso Nykänen (erovuorossa 2022)
- yliopistonlehtori Pia Olsson (erovuorossa vuonna 2021)
- filosofian tohtori Marja-Liisa Rönkkö (erovuorossa vuonna 2022)
- arkkitehti Kaija Santaholma (erovuorossa vuonna 2022)
- arkkitehti Mona Schalin (uusi jäsen, valittiin syksyllä 2020, erovuorossa 2023)
- filosofian tohtori Mikko-Olavi Seppälä (erovuorossa vuonna 2022)
- filosofian maisteri Sauli Seppälä (oli erovuorossa vuonna 2020)
- arkkitehti Liisa Tarjanne (erovuorossa vuonna 2021)
- toimitusjohtaja Risto Välttilä (erovuorossa vuonna 2022)

Valtuuskunnan puheenjohtajana toimi Anja Kervanto Nevanlinna ja varapuheenjohtajana Maunu Harmo. Valtuuskunnan sihteerinä toimi toiminnanjohtaja Tero Halonen.

Seuran valtuuskunta piti poikkeusolojen vuoksi sääntömääräisen kevätkokouksensa sähköpostikokouksena 26.3.2020–2.4.2020. Kokoukseen osallistui 18 valtuuskunnan jäsentä. Valtuuskunta päätti muun muassa vahvistaa vuoden 2019 tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden hallitukselle ja toiminnanjohtajalle sekä päätti esittää vuosikokoukselle jäsenmaksujen pitämistä ennallaan vuonna 2021 eli esitti vuosijäsenmaksuksi vuosijäsenille 25 euroa, yhteisöjäsenille 200 euroa sekä nuorisoyhteisöjäsenille 20 euroa ja kertamaksuksi vakinaisille jäsenille 340 euroa. Lisäksi valtuuskunta valtuutti Seuran hallituksen päättämään myöhemmin vuoden 2020 vuosikokouksen ajankohdan ja paikan huomioiden koronavirustilanteen.

Helsinki-Seuran valtuuskunta piti sääntömääräisen syyskokouksensa 23.11.2020–30.11.2020 sähköpostikokouksena. Kokoukseen osallistui 16 valtuuskunnan jäsentä. Valtuuskunta valitsi vuodelle 2021 valtuuskunnan puheenjohtajaksi dosentti Anja Kervanto Nevanlinnan ja varapuheenjohtajaksi valtiotieteen kandidaatti Maunu Harmon sekä hallituksen jäseniksi FT Johanna Björkmanin, erikoistutkija Martti Helmisen, auktorisoidun matkailuoppaan Margit Karjalan, VTM Arja Kososen, sosiaaliohjaaja Oki Laakson, toimitusjohtaja Timo Surojeginin ja FT Timo Tuomen (uusi jäsen). Lisäksi valtuuskunta valitsi vuodelle 2021 toiminnantarkastajaksi VN Sari Nykäsen ja varatoiminnan-tarkastajaksi Leena Maija Hurmeen.

Hallitus

Seuran valtuuskunnan syyskokouksessa marraskuussa 2019 oli valittu Seuran hallituksen jäseniksi vuodelle 2020 VTM Arto Aniluoto, FT Johanna Björkman, erikoistutkija Martti Helminen, auktorisoitu matkailuopas Margit Karjala, VTM Arja Kosonen, sosiaaliohjaaja Oki Laakso ja toimitusjohtaja Timo Surojegin (uusi jäsen).

Tammikuussa (28.1.2020) hallituksen ensimmäisessä kokouksessa vuoden 2020 hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Martti Helminen ja varapuheenjohtajaksi Margit Karjala.

Hallitus piti kertomusvuonna 9 kokousta: 28.1.2020, 18.2.2020, 10.3.2020, 22.4.–29.4.2020 (sähköpostikokous), 11.6.2020 (sähköpostikokous), 15.6.2020, 3.9.2020, 29.9.2020 ja 16.12.–17.12.2020 (sähköpostikokous).

Toiminnanjohtaja

Seuran osa-aikaisena toiminnanjohtajana oli filosofian tohtori Tero Halonen, joka toimi myös hallituksen sihteerinä sekä valtuuskunnan sihteerinä.

Kirjanpitäjä

Seuran kirjanpitäjänä on toiminut Sami Ketomäki (Link Consulting Oy).

Toiminnantarkastajat

Kertomusvuoden 2019 toiminnantarkastajana oli Eeva Kotioja ja varatoiminnantarkastajana Magdalena af Hällström. Eeva Kotioja antoi toiminnantarkastuskertomuksensa 10.3.2020.

Kertomusvuoden 2020 toiminnantarkastajana ovat Jukka Kosonen ja varatoiminnantarkastajana Magdalena af Hällström.

Toimitilat

Seuralla on toimisto, kirjavarasto ja kirjasto osoitteessa Runeberginkatu 6b B 20.

Toimintavuoden aikana hallitus jatkoi toimiston käytön jakamisen suunnittelua. Heinä–elokuussa 2020 toimistossa oli linjasaneeraus.

TALOUS

Helsinki-Seura sai kertomusvuonna Helsingin kaupungilta toiminta-avustusta 16 370 euroa.

Seuralla on käytössä Holvi-yritystili, jonka kautta on laskutettu jäsenmaksut, suoritettu palkanmaksut ja jonka yhteydessä on kirjamyynnin verkkokauppa.

Seuran talous ilmenee erillisestä tilinpäätöksestä. Tilikauden tulos oli 0 euroa.

Helsingissä 17. helmikuuta 2021

Martti Helminen
hallituksen puheenjohtaja

Margit Karjala
hallituksen varapuheenjohtaja

Tero Halonen
toiminnanjohtaja